

Obsah

1. Základní pojmy	11
1.1 Stáří jako biologický jev i sociální konstrukt	11
1.2 Maximální přirozená délka života a jeho periodizace	13
1.3 Gerontologie	16
1.4 Historie gerontologického myšlení	17
2. Biologické aspekty stárnutí	22
2.1 Teorie stárnutí	22
2.2 Povaha a ovlivnitelnost involuce – stárnutí úspěšné a neúspěšné	23
2.2.1 Komerční a výzkumně problematické přístupy k ovlivnění involuce a k prodloužení života	26
3. Demografické aspekty stárnutí a stáří	28
3.1 Základní demografické pojmy	28
3.2 Vývoj věkové struktury populace a populační stárnutí	30
3.3 Vývoj naděje dožití	34
3.4 Geografická demografie stáří	35
3.5 Demografická změna a nástup dlouhověké společnosti	38
4. Sociální aspekty stáří a dlouhověké společnosti	40
4.1 Bezvěká společnost participativní dospělosti	41
4.2 Existencialita života ve stáří	42
4.3 Existenciální hrozby dlouhověké společnosti	45
5. Zdravotní a zdravotně sociální aspekty stáří	47
5.1 Priority v přístupu k seniorům se závažným zdravotním a funkčním postižením	48
5.2 Povaha zdraví a jeho podpory ve stáří	49

5.3	Funkční stav a soběstačnost	51
5.4	Transformace služeb pro potřeby demografické změny a dlouhodobé společnosti	53
5.5	Společnost přátelská všem generacím – Evropská koncepce přístupnosti, univerzální design	55
5.6	Lidé umírající a paliativní péče	57
5.7	Lidé se závažnou kognitivní poruchou (syndrom demence)	58
5.7.1	Právní problematika syndromu demence	62
5.8	Nevhodné zacházení	65
5.8.1	Nevhodné zacházení v užším slova smyslu „elder abuse and neglect“	67
5.9	Dlouhodobá péče (long-term care)	69
5.9.1	System integrovaných podpůrných služeb v komunitě	70
5.9.2	Ústavní péče zdravotní a sociální	73
5.10	Sociální pomoc a příspěvky na péči	75
5.11	Zdravotně sociální péče	79
6.	Vybrané aspekty života ve stáří	81
6.1	Hmotné zabezpečení ve stáří	81
6.2	Práceschopnost a zaměstnanost	84
6.3	Sociální vyloučení	87
6.4	Bydlení	88
6.5	Dluhy	89
6.6	Chudoba	90
6.7	Dobrovolnictví a mezigenerační spolupráce	94
6.8	Celoživotní vzdělávání a univerzity třetího věku	95
6.9	Výchova ke stáří a o stáří	97
6.9.1	Vzdělávání ke stáří	97
6.9.2	Vzdělávání o stáří	99
6.9.3	Využití uměleckého zpracování seniorské problematiky ve výuce	100
6.10	Informační a komunikační technologie	102
6.11	Volnočasové aktivity	103
7.	Zdravé stárnutí	104
8.	Adaptace na stárnutí	106
8.1	Adaptace ve stáří	107
8.2	Adaptace na stáří	108

9. Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením	110
9.1 Text úmluvy o právech osob se zdravotním postižením	112
10. Příklady z praxe v ČR	142
10.1 Text Deklarace pražské konference Stáří spojuje z roku 2015	142
Souhrn	149
Summary	150
Literatura	151